

Sjunde roten, tomt 44

Kvarteret Lilla Berget

Tjugoåttonde roten 1637–57v

Sillgatans södra sida,

Sextonde roten 1657h–70

sträckan Nygatan– Smedjegatan

7.44–45 nu Sillgatan 9–11

Amund Esbjörnsson murmästare 1640: 1 mtl, 1643–45: 2 mtl, 5.11, 1646–48: 3 mtl, 1649–55: 2 mtl, 1656: 1.20, 1657v: 1 (XVI), 1657h: 1, 1658: 2, 1659–63: 1½, 1665: 3, 1666: 2, 1667–70v: ½ 7.39 Traktören Sillgatan

Item *en huuskarl* med sin hustru 1643: 2 mtl

Gregert Cardewansmakare

1644, 1645: 2 mtl, 1646, 1648: 3 mtl,

Stier (Olufsson) Carduansbereder R28 1646–48: 2 mtl, *Stier Olufsson* 1647: 3 mtl

Nils Esbjörnsson murmästare Rotemästare fr 1652v: ½

1649–55: 2 mtl, 1656: 1.20, 1657v (XVI), 1657h, 1658: 2, 1659–63: 1½, 1665: 3, 1666: 2, 1667–70 (begr. D 15.6.1671)

Trolig son *Esbjörn Nilsson Cronoskeppar* med halv tomt på Nygatan på hörnet åt kronhuset mot väster. Jfr *Amund Esbjörnsson murmästare*.

Lars Pedersson murmästare 1657–61, änkan 1662

Philipp knifuesmed 1649: 2 mtl

Lucas Leddertogare 1649: 1 mtl

Tobias Karduansmaker 1649: 1 mtl

Nils /Persson/ Masthuggare 1649–51: 2 mtl, *Olof Talg* hos *Nils Masthugger* R28 1649: 2 mtl, (XVI), 1657h: 1, 1658: 2, 1659–63: 1½ mtl, 1665: 3, 1666: 2, änkan 1667–70

Matthis snickare 1650–51: 2 mtl

Cornelius timberman 1652: 1 mtl

Swen Jonsson 1653–55: 1 mtl, 1656:–18–57v:–9 (XVI), 1657h: 16 1658: 1.16, 1659–63: 1, 1662 1663 1665–66: 3, 1667–70

Sven Joensson murmästare 1657–63

Johan skomakare 1667–69

1677: Första resan låter hustru *Elisabeth Wibers* lagbjuda en halv tomt med därpå stående hus belägen på Nygatan mellan sal *Mr Westermans* hus och *Esbjörn Nilsson Cronoskeppares* (v ½

7.39) halva tomt på hörnet åt Cronohuset, den han sig av hustru *Karin Andersdotter*, sal Amund Murmästares efterleverska för 70 rdr köpt haver.

Börge Torkelsson båtsman 1696 7.42

Erik Andersson 1643, 1653–55: 2 mtl, 1652: 1 mtl, 1656: 1.4, 1657v:- 18****XVI**** 1657 h: 1, 1658: 2, 1659– 63: 1 mtl, 1665–66: 4, kallas ålderman 1666–70 7.43

Jöran målare

1639–42, 1644–45: 2 mtl, 1646: 3 mtl (då hos Anders Olufsson), 1648: 3 mtl (hos A. O.), 1649: 3 mtl, 1651: 2 mtl

Kapten Anders Olofsson (i Tostholt)

1642, 1644–46, 1648, 1652–53: 2 mtl, 1654,

1643: 3 mtl, Anders i Tåstholt R28: 1649–51: 2 mtl, 1656:–18 1657v:–9 (XVI), Gården såldes för 65 rdr 24.9.1660 till *Hans Ambjörnsson båtsman* som betalade 3 daler i husköpspenningar.

I kämnärsrätten den 22.6.1659 vände sig *Jonas Benedicti* mot *Tore Olofsson svärdfejare* (också kallad *Tore smed*) hos vilken något arv efter sal. *Cecilia Jönsdotter* av hennes man (och Tore smeds broder) skulle vara undandolt och icke företett, när de tillförordnade gode männen var i hans hus och upprättade inventarium. Det framgick senare att det rörde sig om sal. kapten Anders Olufsson i Tosthults egendom. Den 7 september inlade Tore smed ett inventarium på vad som hans avlidne broder hade inlämnat till förvaring hos honom och dessutom en skrift i vilken han hävdade, att Jonas Benedicti inte hade något arv att fordra, eftersom hans moster Cecilia Jönsdotter hade förslösat all sin egendom före sin död.

Beträffande att inte Cecilia Jönsdotter skulle ”ha meriterat sig för arv” fann rätten den 9.12.1659, att eftersom kapten Anders i Tosthult under livstiden inte hade förmått låta sig lagligen skilja från denna sin hustru Cecilia Jönsdotter. Så fann rätten dem enligt lag gifta och Jonas Benedicti berättigad till arvet.

Tore smeds måg ibid 1657v: –9 (XVI), 1657 h: –16

Erik Andersson 1644: 2 mtl, Erik Andersson hos Anders Olufsson 1648: 2 mtl, –51 *Anders Tors-son* hos Anders Olufsson 1644 1648: 2 mtl

Anders Persson hos Anders Olofsson 1648

Jon Svensson 1644, 1647: 2 mtl, 1645: 1 mtl, 1646: 4 mtl

Hans Ambjörnsson (Kong) båtsman

1656:- 16 1657: – 16 (XVI), 1657 h–16 1658– 63: 1 mtl

Gustavi tomtöreslängder 1670 1 tomt

Det meddelades i rätten den 22.4.1669, att Hans Ambjörnsson båtsman, när han kom hem från sitt långvariga slaveri hos turkarna hade funnit, att hans hustru *Ingerd (Ingrid) Toresdotter* hade varit otrogen med *soldaten Anders Gunnarsson* från Börstig socken, Frökinds härad och Skaraborgs län. Den 26.8.1670 fordrade Hans i Rörsö Hans Ambjörnsson för att han i två års tid hade underhållit dennes barn med kost och kläder. Hans Ambjörnsson förklarade sig ha svårt att betala hela summan, eftersom hans goda under hans bortovaro hade förslösats av hustrun. Han ville betala med hälften av de fordrade 14 rdr, när han erhöll medel.

Det är möjligt, att detta var Ingrid Toresdotters andra äktenskap. Vid kämnärsrätten 2.8.1665 vände sig nämligen *Olof Johansson* med sin hustru Ingrid Toresdotter mot sal. Tore Olofsson svärdfejares änka *Ingrid Andersdotter* och samtliga sina medarvingar angående arvet efter deras farbroder sal. kapten Anders Olofsson Tosthålt.

Hans Ambjörnsson båtsman bodde 1676 i landerierna.

– Den 21.7.1670 uppbjods första gången Hans Ambjörnsson Kongs och Ingrid Toresdotters tomt såld till *Cornelius Tijlsson* för 180 rdr.

Berendt Andersson båtsman

1668, 1672

Cornelius Tijlsson båtsman

1667–81 M1676: 1 tomt Gustavi tomtöreslängder 1671–73: 1 tomt, 1674–81: ½ tomt.

Gården tycks Cornelius båtsman från 1674 ha delat med *Thomas styrman*. Det berättas vid kämnärsrätten den 15.5.1667, att *Margareta Larsdotter*, båtsmannen Cornelius Tijhlssons hustru, och *Elin Jonsdotter*, gift med båtsmannen *Joen Torsson* samt båtsmannen *Olof Nilsson* vände sig mot skepparen *Petter Baltzer*, som givit dem assignation till *David Amia* att utbetala båtsmanslönerna, men att denne hade vägrat att betala. Petter Baltzer invände, att båtsmännen hade lämnat honom i Amsterdam, då han bäst behövde dem, varför han inte kunde betala deras hyra.

Cornelius Tijhlsson båtsman torde vara identisk med den *löjtnant Cornelius Svart*, vars änka *Malin Gunnarsdotter* ägde gården enligt tomtöreslängden 1696–1705. Hon berättas vara halvsysster till *Nils på Svanans hustru Maria Gunnarsdotter*.

Thomas styrman 1666–67, 1670–81

M 1678 1 tomt

Gustavi tomtöreslängder 1674–81½ tomt

Karin Svensdotter krävde vid underrätten den 4.5.1666 tillbaka 4 rdr, som hon gett Thomas styrman någon tid dessförinnan i den förhoppningen att han enligt löfte skulle köpa något kläde åt henne i Hamburg. Thomas styrman erkände sig ha fått pengarna, men ”gud bättre, resan icke lyckligare afgick än att skepp och gods och största delen av folket blev borta”

1704 bor Cornelius Schwarts änka i gården tillsammans med *Anders Lädertogare*

1710 ägdes gården av Cornelius Svarts arvingar. 1712, 925: Den 15.3.1712 slöts kontrakt mellan skepparen *Michel Svensson Torup*

och hans svåger *amiralitetskapten Jonas Asp* om den andel som tillkom Asps hustru *Catarina Svart* i dess sal. föräldrars gård. Mot 320 d smt skulle Michael Torup och hans andra hustru *Christina Corneliusdotter Svart*. behålla gården.

Skepparen Michel Svensson Torup var 1708 gift *Elisabeth Olufsdotter Kinberg* efter vilken bo-uppteckning företogs den 17.8.1711. 1708 den 16 nov. hade högbåtsman Michel Svensson Torup första resan låtit lagbjuda en tomt och gård på Sillgatan mellan köpman Ambjörn Hansson å östra och Bengt murmästare å västra köpt av *tygvaktare Herr Lars Gothén* och *befallningsman Lars Broström* för 440 d smt plus diskretion.

Den nu 1712 köpta gården sades ligga mellan Sven Smitts änka i väster och löjtnant Jacob Alleby i öster och hade arealen $79\frac{1}{2}' \times 23'$. Uppbud först 23.2.1719, fasta 11.11. s.å. på det hus och gård, som Michael Torup på dess hustrus vägnar efter hennes föräldrar till en del ärvt och till en del utlöst av dess svåger kapten Jonas Asp

Före detta skepparen Michel Svensson betalade 1717 för tobak. Utom hustrun Christina Swarth omtalades detta år deras piga *Kerstin Andersdotter* (1725 hette hon *Kierstin Månsdotter*) Den 2.3.1722 omtalas testamente mellan Michel Svensson Torup och hans hustru *Christina Schwart*.

Gården tillhörde 1730 borgaren Michel Svensson och 1732–45 hans änka, som 1732–35 hade pigan Anna Jacobsdotter och hos sig inneboende *perukmakaren Olof Torup* med *gesällen Olaus Rolin* och pigan Maria Nilsson.

Enligt Mikael Torups och första hustrun Elisabeth Svarts inbördes testamente skulle gården efter bådars död tillfalla deras son

Oluf Michaelson Torup,

som fick burskap som *perukmakaremästare* 18.9.1733

Enligt bouppteckningen (4.5.1750) efter Olof Mikaelsson Torup, efterlämnade han en avbränd ödetomt på Sillgatan gentemot fortifikationstyggården, som hade till hälften tillhört hans avlidna styvmor änkan Christina Svart och till hälften hans far. Styvmoderns systerbarn var *ränte- och proviantmästaren Cornelius Asp*, *landssekreterare Jonas Klingbergs* och *Ramberg's fruar*. Tomten värderades till 165 daler. Gift med *Elisabeth Ek* som efterlevde Enl. magistratens registratur 1775 var hon syster till *sal. häradshövdingen Anders Mostedt i Kristinehamn*. (Berg II:11–12, 64)

1753 anger längden (Rgk på RA), att ”tygvaktare Petter Revigin betalar vid artilleriet, ibm auktionsskrivare Carl Gustaf Revigin” men 1755 anger tomtöreslängden att tomten upptog endast ”herr tygvaktare Revigins och borgaren Jonas Ahlbergs bodar”. 1765 anges den tillhöra *källarmästare Buchau* och trähandlaren Ahlberg.

1775 var hälften av 7.44 *hovslagare Meijers* tomt $\frac{3}{4}$ bebyggd med stall och bodar, $\frac{1}{4}$ ”Kämmären Joh. Gabriel Cederbourg dito Stadstimmerman Olof Ölanders dito”.

1787–1800 betecknas området som ”timmermästare Olof Ölanders änkas bebyggda tomt”. Hon kallas 1807 änkan *Christina Öhlander*.

Senare uppbud av 7.44-45

bokhållare Robert Hall	9.11.1812
krögare Olof Mellquist	11.5.1818
vikt.handl P A Betzen	8.10.1838